

VIENYBĖ

74 M. 42 N.

BROOKLYN, N. Y.

1960 M. SPALIO (OCTOBER) 21 D.

TEL. Aplegate 7-7257

KAINA 15 C.



ANTANAS J. VARNAS, lietuvių demokratų lyderis, kalbasi su Anger Biddle Duke, išymiu demokratų partijos veikėju, buvusiu Amerikos ambasadorium užsieniuose. Ateinantį pirmadienį ambasadorius Duke savo rezidencijoje ruošia priėmimą New Yorko lietuvių demokratų veikėjams. Ta proga bus tariamasi ir aktualiais rinkimų reikalais.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Politiniai užkulisiai

VARŽYBOS DĖL PRAEITIES ...

Nuostabus sutapimas: Vilniskė Tiesa ir New Yorko Laisvė patiekia tokius pat kaltinimus - "bendradarbiavo su fašistais".

Nepaisant visų reveliacijų šiapus ir anapus geležinės uždangos, prisiminimas apie Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpį yra tiek šviesus, kad bolševikai dar ir dabar nesigaili pastangų jį visais įmanomais būdais aptemdinti. Taip, pavyzdžiui, neseniai Australijoje mirus senam socialdemokratų veikėjui advokatui Vladiui Poželai, Maskvos garsiakalbis New Yorko LAISVĖ paskelbė, kad jis buvo suburžauzėjęs, bendradarbiavo su Smetona, "priėmė fašistinės Vokietijos pilietybę ir persikėlė hitlerinėn Vokietijon gyventi". Į tai reagavo čikagiskės NAUJIENOS, išvadindamos LAISVĖS Mizarą melagiu.

Nors užstoijimas partinio draugo yra girtinas dalykas, tačiau NAUJIENOS, apie jį rašydamos, pačios yra, jei ne prasilenkusios su teisybe, tai bent jau

apėjusios, besistengdamos iš velionio gyvenimo išbraukti mažiausiai penkis metus. Toks elgesys vargiai ar yra tikslingas ir bent kam naudingas, nes kaip tik tie metai parodo, kokių staigmenų ir nemalonų situacijų likimas buvo paruošęs Lietuvos politikams.

Neatitinka tikrenybei

NAUJIENŲ teigimas, kad "Požela nenorėjo apsigyventi Vokietijoje ir vokiškos pilietybės nepriėmė" neatitinka tikrenybei. Iš tikro, Požela, pasinaudodamas tuo, kad jo žmona yra kilusi iš Baltijos vokiečių, repatrijavė į Vokietijos pilietybę, (bet jos negavo), ir net dirbo techniška darbą vienoje Vokietijos antikomunistinės propagandos tarnyboje. Žinoma, tai jis darė ne iš meilės Hitleriui, bet iš Stalino

baimės. Mat, bolševikams okupavus Lietuvą, Požela turėjo jaustis labai nesaugiai, nes V. Kapsukas net raštiškai buvo žadėjęs jį (kaip ir S. Kairį) pakarti ant telegrafo stulpo, Lietuvoje vėl įvedus sovietinį režimą. Už tat vokiečių repatrijacija buvo jam gera proga legaliai, pagal Stalino - Hitlerio susitarimą, pasišalinti iš Lietuvos, ir sunku surasti Lietuvoje politiką, kuris turėdamas tokią progą, nebūtų ja pasinaudojęs. Tačiau kiekvienas asmuo pasinaudojęs repatrijacija, tuo pačiu buvo laikomas norinčiu gauti Vokietijos pilietybę, todėl repatrijantų stovyklose jie turėjo pasirašyti atitinkamą pareiškimą.

Lietuvių kilmės asmenys, ypač tokie, kurie turėjo plitinę ir visuomenę praeitį, paprastai gaudavo pažymėjimą, kad jų prašy-

DABAR

Juozas Tysliava

Kalbant apie Nixono ir Kennedy debatus...

Pasaka, kad demokratų partija yra karo partija, atrodo, baigiasi tuo, kad Nixonas, jeigu tik jis būtų išrinktas prezidentu, kariautų dėl Quemoy ir Matsu - dviejų kruopos didumo salelių Kinijos pakrantėse.

Principas? Gal būt. Bet tai toks pat mikroskopinis principas, dėl kurio tikriausiai nė vienam Amerikos kareiviui nevertėtų guldyti savo galvos.

O tuo tarpu kai ginčijamasi dėl tų poros žemės trupinių Kinijos vandenys, tai čia pat, Vakarų pusrutulyje, Amerikos vandenys, plūduriuoja didžiulė Kubos sala, su komunistinių tendencijų diktatorium Castro...

☆

Tai irgi principas, bet dėl to Nixonas, atrodo, nenori ginčytis su Kennedy. Kodėl? Todėl, kad, atvirai kalbant, pati republikonų administracija užsiaugino tą "gyvatę antyje" Castro asmenyje... Kas tam netiki, tegu pasiskaito buvusio Amerikos ambasadoriaus Kuboje, Earl E. T. Smith, pranešimą. (Žiūrėk rugsėjo 26 d. U. S. News & World Report).

Ar nuostabu, kad daugelis tų debatų klausytojų bei stebėtojų pasisako senatoriaus Kennedy naudai?

Todėl ir nesistebėsime, jei Kennedy laimės. Juk ir praeitais dviem rinkimų atvejais laimėjo ne republikonų partija, kuri tebėra mažumoje, bet Ike.

☆

Kas buvo pirmuoju Lietuvos kariuomenės savanoriu kūrėju?

Stasys Butkus, kuris užpraeitos savaitės Vienybėje buvo paminėtas, tos garbės neprišima. Anot jo, -

"Į tą karių sąrašą pirmasis įsiregistravo karininkas Kazys Skirpa. 1918 m. birželio 24 d. grįžęs iš vokiečių nelaisvės laišku įsiregistravau ir aš - kareivis."

Stasys Butkus yra linkęs manyti ir taip, kaip kiti mano, būtent, "prisilaikyti ne sąrašų, bet kas ištikrųjų atvyko pirmieji į pradėtą organizuoti kariuomenę."

☆

Su tokia nuomone negalima nesiskaityti. Tegu tai bus panašu į klausimą, "kas pirma atsirado - višta ar kiaušinis", bet, kaip vienas tų savanorių kūrėjų, aš irgi norėčiau pareikšti savo nuomonę.

Kas buvo tas asmuo - savanoris ar mobilizuotas - kuris įsakė sudaryti Lietuvos kariuomenės savanorių kūrėjų sąrašą? Pavyzdžiui, karininkas Jurgis Kubilius, kuris, jeigu neklystu, pasirašė tą įsakymą? Pagaliau kas jam įsakė įsakyti?

Gal karininkas Kondratavičius, išnykęs tų pačių 1918 metų rudens ir kitokio netikrumo ūkana apsisiautusi Gardino padangėje?

☆

Savaime suprantama, kad formalus sumanymas organizuoti ginkluotas pajėgas turėjo gimi Lietuvos Taryboje, kurią, savo keliu, buvo pagimdžiusi Lietuvos konferencija, susirinkusi 1917 metų rudenį Vilniuje.

mas pilietybei gauti bus sprendžiamas vėliau nuolatiniame apsigyvenimo vietoje. Žinoma, Požela galėjo pareikšti, kad jis su Vokietija nieko bendro nenoris turėti ir čia paklūvęs tik bėgdamas nuo bolševikų, tačiau toks pareiškimas galėjo turėti įvairių pasekų iki atsidūrimo koncentracijos stovykloje imtinai. (Vėlesnė praktika parodė, kad tokie pareiškimai vis dėlto nebuvo pavojingi ir, vokiečiams neleidžiant mišriom šeimom grįžti jų okupuoton Lietuvos, buvo dažni). Be to, eina gandai, kad kai kurie lietuviai, tokiu pat būdu kaip Požela atsidūrę Vokietijoje, atkreipė Gestapo dėmesį į Poželos marksistinę praeitį. Dėl to Požela turėjęs aiškintis ir tai tur būt paaiškina tolimesnę jo

laikyseną, baimę kuo nors vėl patekti į Gestapo dėmesį bei tarnybą Berlyno VINETA e. V. priešbolševikinės propagandos institucijoje.

Kodėl i Australiją?

Į Australiją Požela emigravo ne todėl, kad dar nebūtų veikęs DP įstatymas, kaip aiškina NAUJIENOS, bet greičiau dėl to, kad bijojo, jog repatrijacija galėtų sutrukdyti jo pasinaudojimu. Būtų dar kiek palaukęs, į JAV būtų galėjęs įvažiuoti ir visai neslėpdamas savo "repatrijacinį" metų, nes įstatymas buvo papildytas ta prasme, kad į JAV galėjo įvažiuoti ir vokiečių kilmės asmenys. Tik tuo atveju Požela į demokrati-

(Nukelta į 10 psl.)

Vladas Bakūnas

LIETUVIAI KALIFORNIJOJE

BALFo tūkstantinė su "magaryciomis"

Los Angeles BALFo skyriaus surengtas, spalio 15 d., koncertas davė labai gražių rezultatų tolesniam šalpos darbu: vien to vakaro "galus su galais" suvedus, liko daugiau kaip 700 dolerių gryno pelno. Anksčiau vykdyta piniginė rinkliava buvo davusi jau apie 500 dolerių aukų, glpo koncerto rinkliavos praręsimas dar porai savaitę, neabejotinai tą sumą gerokai padidins. Jau eilę metų centrui persiunčiamų aukų suma besisukanti vis apie 1,000 dolerių (nežiūrint kad pastaraisiais metais kolonija žymiai išaugo) — šiemet bus žymiai pakeista, nes apytikriai skyriaus pirmininko Al. Dabšio apskaičiavimu (centrui būsią pasiūsta nemažiau kaip 1,200 dolerių.

Ryztingos pastangos

Tokį gražų vakaro pelną nulėmė ryztingos rengėjų pastangos ir gausios publikos bei programos dalyvių ir kitų bendradarbių nuoširdi talka. O ji buvo tikrai pasigėrėtina: klebonas kun. J. Kučingis vakarui salę ir visas kitas patalpas davė nemokamai (net salės valytojas atsisakė jam priklausomų kelių dolerių už valymą), šeimininkės virtuvėje netik dirbo visą dieną — bet ir produktus suaukojo. Meninės programos dalies atlikėjai — dideli ir maži — paaukoję daug laiko pasiruošimui — publikai suteikė progos porą valandų pasiklausyti puikių dainų ir muzikos.

BALFo darbai, rūpesčiai ir džiaugsmas buvo pabrėžti tos organizacijos pareigūnų kalbose, kurias pradėjo skyriaus vicepir. I. Medziukas, pakviesdamas kalbėti BALFo direktorių tarybos narę Aleną Devenienę (ji, be kita ko, dalyvaus BALF seime Chicagoje ir kaip šio skyriaus atstovė). Baigiamąjį padėkos žodį tarė skyriaus pirmininkas Al. Dabšys. Programai vadovavo Br. Selukas.

Tokioje didelėje talkoje buvo labai gražių pavyzdžių. Be jau minėtų — štai vieno BALFo rėmėjo pastangų vaisiai: Adakrio Petrausko, dirbančio California Savings and Loan Association pastangų dėka bankas BALFui paaukėjo 100 dol.



L. Briedžio nuotrauka

Grupė Los Angeles lietuvių kultūrininkų. Iš k. į d.: (sėdi) J. Kojelis, Balsienė, muz. Narbutas, Stovis; kun. dr. A. Bučmys, Čiurlionienė, I. Medziukas, O. Razutienė, R. Medziukaitė-Bureikienė.

Lietuvių demokratų gausus susirinkimas

Jei iki šiol apie Kalifornijos lietuvių dalyvavimą Amerikos politiniame gyvenime buvo kas nors girdima — tai tik tiek, kad lietuviai republikonai labai gyvai veikia, kad jie atstovauja lietuvius, kad visi su jais ir t. t. ir t. t. Lietuviai republikonai, nors ir nelabai gausūs, čia susiorganizavę jau labai seniai.

Tai labai gerai, kad republikoniškų pažiūrų lietuvių pasistengė įsijungti į Amerikos politinių partijų veikimą. Bet dar geriau, kad šale jų galiausiai susiorganizavo ir lietuviai demokratai, apie kuriuos iki šiol nebuvo girdėti beveik nieko, nors, kaip dabar pasirodė, jų yra labai daug.

Prieš kiek laiko, lyg iš nežinios išdygęs, lietuvių klubas senatoriaus J. Kennedy kandidatūrai remti, spalio 15 d. Hollywoodo Knickerbocker Hotel salėje sužaukė susirinkimą, kurin privažiavo tiek daug lietuvių, daugumoje pasipuošusių Kennedy ženkliais, kad salė pasirodė esanti beveik permaža. Tai pirmas toks gausus lietuvių demokratų susirinkimas, kuriame, tiesa, dalyvavo ir keli lietuviai republikonai — remią Kennedy kandidatūrą.

mas toks gausus lietuvių demokratų susirinkimas, kuriame, tiesa, dalyvavo ir keli lietuviai republikonai — remią Kennedy kandidatūrą.

Zymūs svečiai

Susirinkimas susilaukė žymių svečių iš demokratų partijos: New Jersey gubernatorių Meyner, grįždamas iš rinkiminės kampanijos įsipaigojimų Havajų salose — pasinaudojo poros valandų stabtelėjimu Los Angeles, atvyko į šį lietuvių susirinkimą ir čia pasakė kalbą. Beveik nelaukta susirinkime pasirodė Kalifornijos vyriausios valstybės gynėjas Mosk, kuris taip pat pasakė kalbą. Be jų, kalbėjo dar visa eilė kitų amerikiečių, kandidatuojančių į įvairius postus šiuose rinkimuose: Danielson, Braden, Hass ir kt.

Iš lietuvių pirmuoju kalbėjo prof. M. Biržiška, kuris ragino lietuvius, dalyvaujančius rinkimuose, pasirinkti tokius kandidatus, iš kurių galima būtų laukti daugiau dėmesio Lietuvos reikalams. Jis pats, prof. M. Biržiška, jokiuose Amerikos rinkimuose nedalyvaus, nes nėsąs Ameri-

Hartford, Conn.

MINĖJO ŽALGIURIO SUKAKTĮ

Spalio 15 d. liet. parap. salėje įvyko iškilmingas Žalgirio kautynių 550 m. sukakties minėjimas. Prelegentė buvo dr. Marija Gimbutienė (iš Harvardo universiteto). Jos paskaita — Žalgirio kautynių bei Vytauto Didžiojo laimėjimo reikšmės aiškinimas.

Žalgirio kautynių sukakties minėjimo proga dr. M. Gimbutienė supažindino mus su lietuvių tautos praeitimi ir senovės Lietuvos galybe.

Minėjimą rengė Hartfordo Liet. Bendruomenės Apylinkės ir L. K. Vet. Ramovės valdybos, pritariant bei talkinant kitoms mūsų organizacijoms. Po programos buvo šokiai.

Dr. Marija Gimbutienė yra jauna mokslininkė archeologė, dr. D. Alseikos, žymaus Vilniaus lietuvių visuomenės veikėjo, dukra. Alseikų šeima Vilniuje ir visoje Lietuvoje buvo žinoma ir gerbiama. Vėlonis Alseika buvo dr. J. Basanavičiaus artimas bendradarbis, Vilniaus lietuvių ligoninės steigėjas.

Dr. M. Gimbutienė dalyvavo mokslininkų susiavime Maskvoje ir, grįždama, aplankė Vilnių ir savo gimines. Tai buvo antra iš eilės jos mokslinė misija Europoje.

Kartu buvo atvykęs į Hartfordą ir dr. inž. J. Gimbutas su dukrelėmis. — VMK

kos pilietis ir tokiu niekada nemanęs pasidaryti dėl to, kad yra pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą. Be jo, dar kalbėjo Bendruomenės pirmininkas inž. Motiejūnas, Katalikų Federacijos pirmininkas V. Kazlauskas ir Katalikų Susivienijimo pirmininkas inž. J. Kiškis.

Taip gausiam ir įspūdingam lietuvių demokratų mitingui vadovavo klubo pirmininkas T. Jakutis ir vicepir. solistė Fl. Korsakaitė, kuri mitingą pradėjo Amerikos himnu. Pertraukos metu jaunieji lietuviukai, Onos Razutienės vadovaujami ir O. Barauskienės akompanuojami, pašoko tris tautinius šokus, o po jų F. Korsakaitė dar sudainavo porą dainų.

Daugiausia darbo ir triūso šį mitingą organizuojant įdėjo klubo Kennedy kandidatūrai remti organizatoriai T. Jakutis, Fl. Korsakaitė, V. Saladžius, L. Briedis ir visa eilė kitų.

Šis mitingas išsprendė ir vieną "demokratinę krizę", būtent, neiškumus dėl demokratų partijos lietuvių skyriaus steigimo. Gavus demokratų partijos centro sutikimą, šiame mitinge buvo surinkta reikiamas skaičius parašų —

steigėjų, ir artimiausiu laiku bus šaukiamas tokio skyriaus steigiamasis susirinkimas (praktiškai toks skyrius jau yra), kuriame bus išrinkti valdomieji organai ir aptarta tolesni lietuvių demokratų veikimo būdai bei priemonės.

Kalbės republikonai ir demokratai

Tarpe kita ko, mitinge teko išgirsti didelio nepasitenkinimo ta aplinkybę, kad spalio 23 d. rengiamon Kalifornijos lietuvių diėnon (rengia Bendruomenė) iš amerikiečių kalbėtojų pakviesti vien republikonai (Lipscomb, McDonough ir Wolfrum). Čia pat mitinge sutarta su labai tolerantišku (vos prieš porą metų iš Australijos atvykusiu) Bendruomenės pirmininku inž. J. Motiejūnu, kad tokioje lietuvių šventėje turėtume toleruoti abi didžiąsias partijas. Jis su tuo mieliai sutiko ir šventės programą papildė dar vienu kalbėtoju — iš demokratų partijos, kuriuo, paskubomis (dėl trumpo laiko) — prieš republikonų kongreso narius — parinkome vietinio 56 distrikto kandidatą George E. Danielson.

PARDUODAMA SENIAI ĮSTEIGTA ALAUS

distribucijos ir vaisvandenų gamybos įmonė. Visi automatiškai įtaisymai ir pakankamai medžiagos. Trys vyrai gali operuoti. Tik atsakingi ir suinteresuoti asmenys privalo kreiptis. Kitiems nepatartina.

BEN KRALIK

93 WARWICK STREET NEWARK, N. J.
Tel. Market 2-5270



BALFo parengimo programos dalyviai:

(Iš kairės į dešinę) BALFo pirmininkas Al. Dabšys, solistai — B. Reivydaitė, R. Dabšys, (pirmininko sūnus), L. Zaikienė, muz. Br. Budriūnas, paruošęs ir pravedęs meninę programą, A. Dotts, pianistė.

L. Briedžio nuotrauka

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY

Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupus moka

4%

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokesčių už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius
Juozas Belza, izdininkas

Iškirpk šią atkarpą ir siusk -
SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N. J.

Lietuviškoje Chicagoje



Chicago Lietuvos Vyrų Choras Vytis, spalio 2 d. atšventęs savo dešimtmetį, savo tarpe turi 11 vyrų, kurie tame chore išdainavo 10 metų. Iš kairės į dešinę: A. Antanavičius, Vyt. Beinarauskas, J. Česuskas, L. Kalvaitis, V. Kizlaitis, A. Krutulis, J. Morkaitis, Z. Paškus, Vyt. Radžius, K. Skalsgrys, Alf. Gečas (buvęs pirmasis Vyrų choro dirigentas). Po sėkmingo dešimtmečio minėjimo, Chicago Vyrų choras dabar ruošiasi ateinančiam sezonui, kurio metu žada statyti Verdi operą "Aida".

BUS STATOMA AIDA?

Svarstomi ateinančio sezono planai. Tarptautinės operos lietuvių tarpe populiarens už savąją muziką, kurios koncertus ruošiant susilaukiama iš visur paramos, išskiriant vienuolynus. Apie talką kultūrai kalbama garsiai, piniginiai reikalai tvarkomi tamsoje. Chicago ALTo susirinkime dalyvavo 68 draugijų atstovai.

Chicago Lietuvos vyrų choras su savo talkininkais, neseniai davęs dešimtmečio sukaktuvinį koncertą, šį sezoną dėl artėjančios dainų šventės jau nebesuspės Čikagiečiams patiekti ką nors didingesnio. Už tat rimtai svarstomos galimybės kitą sezoną pasirodyti su G. Verdi Aidos opera. Esama geros "iškarpos", įgalinančios šią operą pastatyti ir mažesniai teatre su mažesniu orkestru, turima pakankamai gerų solistų svarbiausiom rolėm įspūdingai "išvežti", na, o vyrų bei operos moterų choral, kaip paprastai, puikiai išpildys savo partijas be to, operos meno vadovas A. Kučiūnas dirbo prie tos operos naujo pastatymo "Chicago Lyrič" operoje, kurio premjera įvyko šią savaitę Milano Scalos vyr. dirigentui A. Votto vadovaujant todėl irgi turėjo progos papildyti savo Europoje įgytą patirtį — šios operos statyme.

Finansiniai tas pastatymas neturėtų būti sunkesnis už kitų operų ir net pereito koncerto paruošimą. Mat, koncerto lietuviškai daliai reikėjo perrašyti gaidas orkestrui, kai ką net naujai perorkestruoti, (tik J. Gruodžio/Bacevičiaus simfoniniam preliūdui "Lietuvoje" geros gaidos nemokamai buvo gautos iš V. Tysliavienės) kas sudarė dideles išlaidas, o publika pasirodė gausiau lankanti žinomų operų pastatymus negu lietuviškos muzikos koncertus! Koncertui dar buvę likę apie 80 bilietų, tuo tarpu operos trys spektakliai būna išparduoti iš anksto.

Sąskaitos ir nuostoliai

Kalbant apie finansinius reikalus tenka pastebėti, kad chorą nemaloniai nustebino DRAUGO patiekta sąskaita už koncerto garsinimą 401 dolerio sumoje. Saipomasi, kad DRAUGAS noris atlyginimo ne tik už garsinimus, bet ir visas ta proga pasirodžiusias kronikos žinutes, vedamąjį ir kun. J. Prunskio reportažą. Iš to koncerto. Pripažįstant reikalą atsilyginti su spauda, pabrėžiama, kad šį kartą nesitikėta iš koncerto jokio pelno, už tat

kiti laikraščiai ir radijo programos koncertą garsino visai be atlyginimo arba už labai kuklų, kaip NAUJIENOS. Spėjama, kad DRAUGAS šį kartą pareikalavo žymiai daugiau negu už operų garsinimą dėl to, kad negavo spausdinti programos, kurią žymiai pigiau atspausdino Morkūnas. Žodžiu, šį kartą visi turėjo nuostolius, išskyrus kazimieriečių ir marijonų vienuolynus (už salę 500 d.)

Apie pinigus ir kultūrą

Kalbant apie pinigus ir kultūrą... Vienas provincijos laikraštis, kuris buvo pasiūvęs čia platinti Europoje išleistą politinį istorinio turinio knygą, paprašytas atsiskaityti pranešė, kad nieko nepardavė. Paprašius grąžinti, po ilgo delsimo atsuntė 200 egz., o dėl likusių 300 egz. per tris metus atsiskaityti nesiteikė. Tapačia proga kalbama ir apie vieną asmenį, kuris nuvažiavo į Europą plokštelių daryti ir ta proga iš to krašto lietuvių bendruomenės valdybos pasiskolino pinigų, kurių iki dabar, nors plokštelės baigiamos išparduoti, nesiteikė grąžinti.

Lietuvių bendruomenės Chicago apygardos valdyba atsisakė ateinančių metų tarptautinėje parodoje, kuri įvyks naujai pastatytam už 30 mil. dolerių parodų centre, rengti lietuvių paviljoną. (Kaip VIENYBĖ informuojama, šioje srityje galima laukti staigmenos.)

Chicago ALTo visuotiname susirinkime praėita sekmadienį dalyvavo per 160 asmenų, atstovavusių 68 draugijas bei sąjungas. Aukų sumėsta 850 dol. Naujai valdybai iš eilės turėtų pirmininkauti tautininkų atstovas.

VIENYBĖS VETERANAI CHICAGOJE Pranė ir Antanas Bradčiuliai



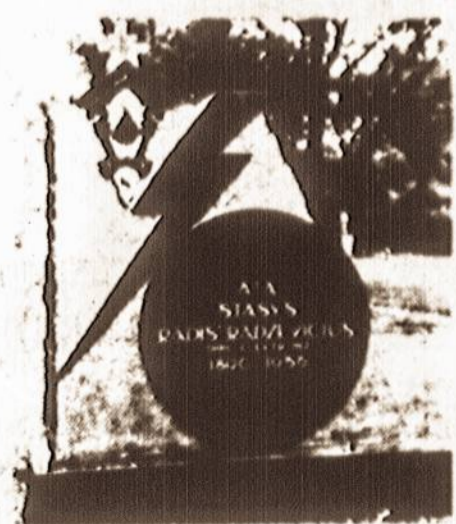
Pranė ir Antanas Bradčiuliai, ilgamečiai Vienybės skaitytojai ir labai nuoširdūs jos bičiuliai Chicagoje. Pranė, buvusi Dambrauskienė, yra kilusi iš garsios žemaičių bajorų Getautų šeimos — nuo Rasainių. 1939 m. mirus pirmajam vyrui Antanui Dambrauskui, taip pat žemaičių bajorui, Pranė ištekėjo už Antano Bradčiulio, advokato Bradčiulio brolio sūnaus, uolaus veikėjo, aktyviai besireiškiančio Chicago Lietuvos draugijose. Pranė ir Antanas Bradčiuliai, kurie gyvena 3348 S. Lowe Ave., Chicagoje, be Vienybės dar skaito Sandarą, taip pat yra ilgamečiai ALT Sandaros nariai bei darbuotojai. Be to, Bradčiuliai yra veiklūs SLA nariai, nekalbant jau apie tai, kad Pranė Bradčiulienė — viena iš vadovaujančių veikėjų Apšvietos Draugijoje ir Moterų Piliečių Lygoje. Vienybė, kuri ateinančiais metais švenčia savo deimantinį jubiliejų, didžiuojasi šiais savo veteranais skaitytojais Chicagoje.

Didžiausia paminklų gamybos
įmonė Chicagoje

**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.**

HAROLD E. NELSON
Prezidentas

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILLINOIS
(Prie Šv. Kazimiero kapų)



Telefonas: BEdarcrest 3-6335
KALBA LIETUVIŠKAI

A. M. AUGŪNAS, su žmona praleidęs vasarą savo namuose, East Islip, L. I., grįžo į Lake Worth, Floridą.

L. SMULKŠTYS, J. Audėnas, dr. K. Karvelis, Z. Dailidka, A. Kučys, dr. J. Pajaujis, J. Kardelis ir inž. G. Lazauskas išrinkti Valstiečių Liaudininkų Centro Komitetą A. Devėnienė, B. Paramskas ir J. Audėnas perrinkti atstovais į tarptautinę valstiečių sąjungą.

Dėmesio visiems

Pranešama moterims ir vyrams, turintiems galvos odos nepagydomas ligas: votis, kašus, pleiskaną, plaukų slinkimą, niežėjimą. Lietuviškoje vaistinėje esamais vaistais Nr. 1-25849 išgydoma 100%.

Vyresnio amžiaus atgauna jaunystės plaukų spalvą. Jei tie vaistai neįgydytų — pinigai grąžinami. Patyrę tų vaistų gerumą, patarkite giminiams, kaimynams ir pažįstamiems.

Pagal užsakymą, prisiunčiame paštą, apdėtu mokesčiu. Tie vaistai gaunami tik LIETUVIŠKOJE VAISTINĖJE, 2458 W. 69th Street, Chicago 29, Ill.

Vienybė, 1960 m. spalio 21 d.

b. 15 oiloqz .m 0d9f, 3d9n1V

GĖDA, KAD TAIP GREIT SUSMUNKAME

TEŠINYS

Prisimenu 1945 m. pavasarį, porą mėnesių prieš karo pabaigą, Vokietijoje, Halle/an der Saale) mieste. Vidurdienį užklupo oro pavojus. Iš gatvės reikėjo sprukti į artimiausią viešąją slėptuvę. Tame mieste buvau tik prašalaitis. Visai man netikėtai išgirdau slėptuvėje lietuviškai šnekant. Prie kelių ten buvusių vyrų prisidėjau ir aš. Jų tarpe buvo mūsų politikas ir pasaulio lietuviams žinomas veikėjas adv. R. Skiptis, dabar gyvenęs Chicagoje. Į ateitį jis žiūrėjo viltinai, su pasitikėjimu. Buvo tvirtai įsitikinęs, kad suardytoje Europoje tvarka atstatys karą laiminčios demokratijos. Mes, pabėgėliai, ir kiti tuo laiku Vokietijoje vargstantieji kitišaliai, vėl pasijusim esą žmonėmis. Bet aš jam prieštaravau, sakydamas, kad kaip tik dabar, vairą perėmus vakarų sąjungininkams, prasidės netikrumas ir nesaugumas. Tokios minties jis neprisileido nė iš tolo: girdi, tik dabar sužydės teisingumas ir visiems bus išlygintos skriaudos. Na, ir sužydėjo...

Amžlumai adv. Skiptis buvo daug už mane vyresnis. Jo pusę palaikė du su juo buvusieji tautiečiai. Jeigu jie dabar atsimesna tą mūsų ginčą, galės patys prisiminti, ko vertos buvo jų iliuzijos...

A. L-čius neiškia užsimena apie šio krašto politinio gyvenimo atnaujinimą arba atgaivinimą. Karštai jam pritaromas, vyskupas įtaigoja nagrinėti Amerikos gyvenimą apskritai, drąsiai nurodant visuomenės ydas, dėl kurių jau seniai jai gėda.

Bet ką gi mes tuo būdu laimėtume? Ar šitoks mūsų vaidmuo prisidėtų prie lietuviškų reikalų pagerinimo ir priartintų Lietuvai laisvę? Pakopti moraliniu atžvilgiu žmonės čia mažiausiai linkę, kol tiek katalikų pamokslininkai, tiek ypač protestantų "pryčeriai" visokiomis progomis nuolat primena, kad šis kraštas yra Dievo palaimintas kraštas. Amerikonizmas tapatinamas su krikščionyste.

Antra: kol viešpatauja prietaras, kad bet kokio autoriteto įsikišimas kenkia asmens laisvei ir yra nedemokratiškas, niekas čia nemėgsta būti mokomas ir patarinėjamas. Dėlto ir mokykla su sakykla šiuo atžvilgiu laikosi labai santūriai. Net patys tėvai vengia savo vaikams per daug nurodinėti.

Ar nebūtų tiksliu vienu ir kitu atveju pradėti nuo savęs — taisyti savo visuomenę, dėl kurios mums patiems nemažiau gėda. Gėda, kad nė kelių metų neištvėrę, susmunkame, netaustame, ir kad buržuazėjimas darosi vieninteliu mūsų gyvenimo tikslu.

Geriausias būdas paveikti vietos visuomenę (jai nepastebint mūsų intencijos) — savo pačių bendruomenės geru pavyzdžiu. Tik patys būdami atitinkamoje moralinėje aukštumoje, patvarūs savo principais ir tautiškai drausmingi, atkreipsime į save svetimųjų dėmesį. Išėjvijos visuomenėje išlaikytinos mūsų tautinio charakterio savybės: pareiškumas, sąžiningumas, religingumas, nuosaikumas, kuklumas, taurumas, nuoširdumas. Dažnai dabar atrodo, kad jų neugdome, o norime kuo greičiausiai nusikratyti. Mus visi pamatys, jei šioje šalyje būsime stipriai tautiniu vienetu, kaip pastebimos kitų tautinių grupių ypatybės, pav. airių ar žydų. Svetimuosius gali sužavėti tik sutirštintas žmoniškumas, tautiškai nuspalvintas. Šia prasme būtų geriausiai vykdoma lietuvių tremtinio ambasadorystės misija.

Kita vertus, jei patys būsime tautiškai nublėšę ir pasinėšę sutirpti kitataučių visuomenėje, kopijuodami jos papročius ir kartu su kalba pasisavindami svetimą dvasią, mes nieko nenustebinsime. Ne sekiojimas ir pamėgdžiojimas ir ne per didelis uolumas būti lojaliems galėtų kitus patraukti mūsų link. Ar galima svetimuosius pakreipti mums pageidaujama linkme, kai mes patys esame jų krepiamai?

(Bus daugiau)

KODĖL MES TURIME BALSUOTI UŽ JOHN F. KENNEDY IR LYNDON B. JOHNSON?

Skaitykite šią senatoriaus John F. Kennedy 1960 metais spalio 1 d. Chicagoje pasakytą kalbą ir jūs sužinosite.



"Per paskutinį mėnesį daugelis mūsų esame skaitę kai kurias kalbas, pasakytas įžymių pasaulinių figūrų Jungtinėse Tautose, ir vienas iš klausimų, kuris nuolat diskutuojamas... tai kolonializmo blogis... Kolonializmo definicija, tai vieno krašto valdžios primetimas kitai... Taip mano ir p. Chruščiovas... Bet faktas lieka faktu, kad didžiausia vergų valstybė bei kolonialinė jėga pasaulyje šiandien yra Sovietų Sąjunga... Aš manau, kad mes esame labai geroje pozicijoje reikalauti atskaitos iš Sovietų Sąjungos, nes ji, kaip didelė kolonialinė pajėga, valdo Baltijos Respublikas, Lenkiją ir Čekoslovakiją... Vienas ketvirtis visų Tautų Generalinėje Jungtinių Tautų Asamblėjoje yra afrikiečiai, kurie prieš penkis ar dešimt metų buvo valdomi Vakarų kolonialinių galybių. Dabar mes prašome Sovietų Sąjungą daryti tą patį — išlaisvinti savo kolonijas. Dabar mes, prašome ją suderinti savo veiksmus su savo žodžiais"...

Ši kalba nebuvo paruošta specialiai lietuviams ar kitų Baltijos Valstybių žmonėms — tai buvo pasakyta visiems amerikiečiams, nežiūrint jų rasinio bei tautinio skirtumo. Tai buvo perduota per radiją ir spaudą visam kraštui.

Republikonai 1952 ir 1956 metais zadėjo Baltijos ir visos Rytų Europos tautų išlaisvinimą. Bet jie neturėjo drąsos šio klausimo kelti nei Genevos pasitarimuose su Sovietų Sąjunga, nei Jungtinėse Tautose ar kurioje nors kitoje vietoje.

BALSUODAMI UŽ JOHN F. KENNEDY IR LYNDON B. JOHNSON ir visą sąrašą eilėje B, mes balsuosime už savo klausimą, už savo reikalus ir už savo draugus ir artimuosius Lietuvoje. John F. Kennedy ir Lyndon B. Johnson labai gerai žino mūsų troškimus ir nuoširdžiai nori padėti mums ir mūsų tėvų kraštui užjūryje.

Štai kodėl mes privalome balsuoti už JOHN F. KENNEDY ir LYNDON B. JOHNSON ir visą sąrašą eilėje B.

DEMOCRATIC STATE COMMITTEE

NATIONALITIES DIVISION

LIETUVIŲ SKYRIAUS PIRMININKAS ANTANAS J. VARNAS

Chiang Kai-shekas ir Baltijos valstybės

Ryšium su Pavergtųjų Europos Tautų Seimo specialiu posėdžiu sovietų agresijos prieš Baltijos valstybes dvidešimtmečiui įvertinti ir visų sovietų

pavergtųjų tautų solidarumui pademonstruoti, Tautinės Kinijos prezidentas Chiang Kai-shekas atsiuntė telegramą Seimui, linkėdamas Baltijos valstybėms atgauti nepriklausomybę ir garantuodamas savo paramą laisvės kovai.



DR. J. K. VALIŪNAS, Neries bendrovės direktorius, organizuoja lietuvių republikonus kampanijai už senatoriaus John F. Kennedy kandidatūrą į prezidentus. Dr. Valiūnas yra republikonas, bet jo nusistatymą balsuoti (ir kitus lietuvius raginti balsuoti) už Demokratų kandidatą pakeitė vienas įvykis. Praeitą vasarą dr. Valiūnas su šeima vasarojo Cape Cod, kur jis susipažino ir artimai susidraugavo su senatorium Kennedy ir jo broliu Robertu Kennedy bei jų šeimomis. Tai jam davė progos įsitikinti Demokratų kandidato į Baltuosius Rūmus pranašumu. Todėl, senatoriaus Kennedy rinkiminės kampanijos vedėjas Roberto Kennedy prašomas, dr. Valiūnas nutarė raginti lietuvių republikonus balsuoti už Demokratų kandidatą į prezidentus. Specialus dr. Valiūno atsisaukimas šiuo reikalu tilps kitame Vienybės numeryje.

LIEUVIAI PAVEIKSLUOSE



ALGIS SUKYS, Juozo ir Jūratės Sukių sūnus iš Flushing, N. Y., neseniai įvykustame Bermudos meškeriojimo turnamente pagavo didžiausią (12 svarų) žuvį, vadinamą "Bonfish" ir tuo būdu laimėjo taurę, kuri, kartu su pagauta šuvimi, matoma nuotraukoje.
Vyt. Augustino nuotrauka



IRENA MIKULSKYTĖ ir ALGIS AITMANAS, neseniai susituokę Apreiškimo parapijos bažnyčioje, ties savo automobiliu, kuriuo jie du išvyko medaus mėnesio kelionei.
V. Maželio nuotrauka

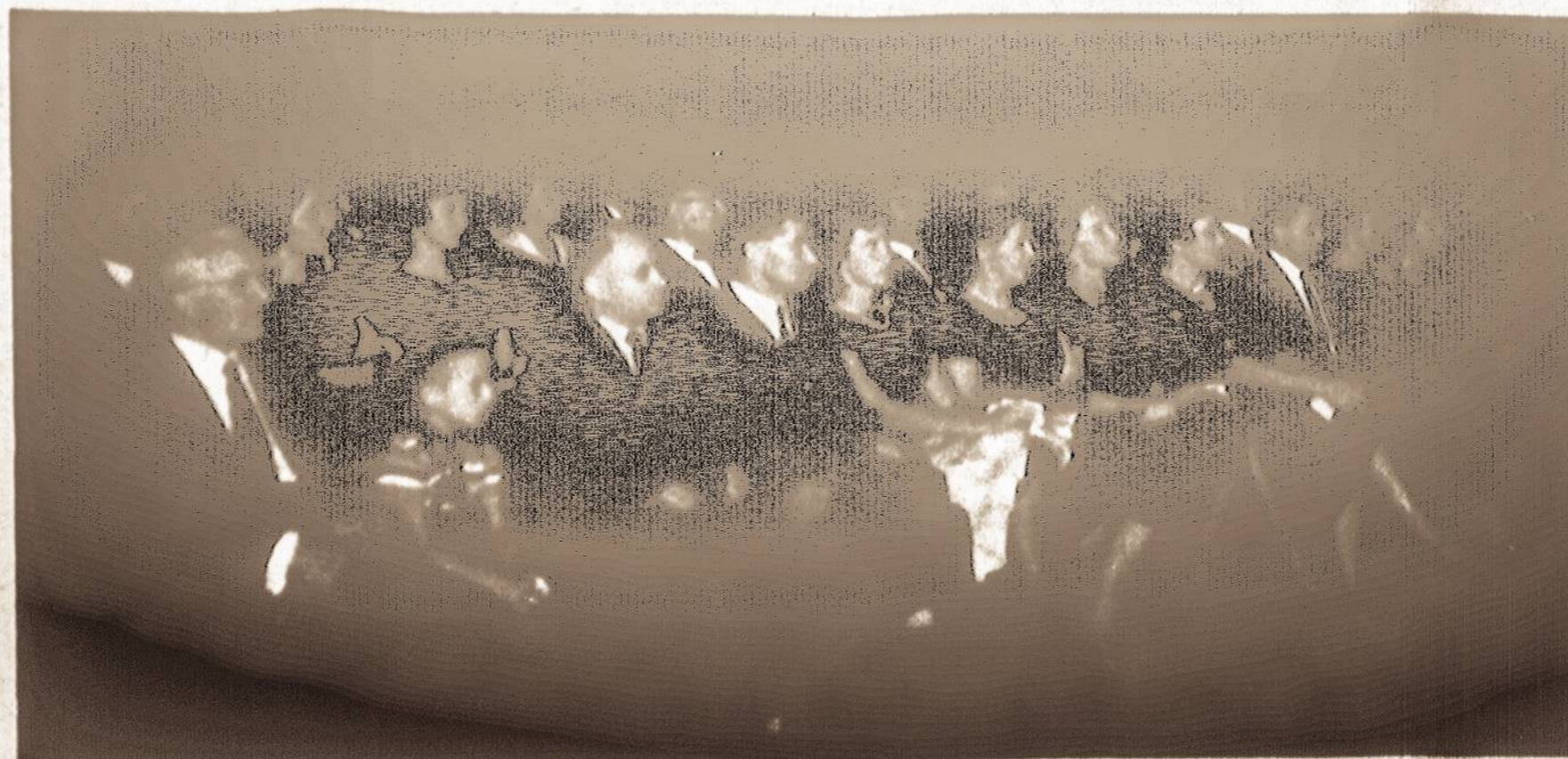


VYTAUTAS CIBAVIČIUS, Argentinos Lietuvių Tautinio Ansamblio akordeonistas ir chorvedis, šiomis dienomis atskridęs į So. Bostoną. Jis ir kartu atskridęs V. Rastauskas filmui "Rio abajo" (Pavandeniui) patiekė Lietuviškas dainas ir muziką.

APACIOJE: Neseniai Baltimorėje įvykusto koncerto programos dalyviai: solistė Prudencija Bičkienė, solistė Roma Mastienė, aktorius Juozas Palubinskas ir pianistas Manigirdas Motiekaitis.



Urbano nuotraukos



Neseniai Baltimorės lietuvių svetai:ėje įvykusio koncerto publikos dalis.



DAILIN. JONAS RIMŠA (barzdotas) kalbasi su buv. Gruzijos švietimo min. dr. Akaki Papava Buenos Aires Lietuvių Klube. Greta — ponios: Rimšienė ir Rimšaitė — Pranskūnienė.



INŽ. JONAS GAIDIMASKAS, gimęs Argentinoje, diplomuotas Buenos Aires universitete. Greta; inž. Antanas Gabrėnas, baigęs Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Mass., 25 metus dirbęs New Jersey valstybės kaip inžinierius, 13 mėnesių vadovavęs tiltų statybos darbais Panamoje, dabar atstogaujantis Argentinoje. Dešinėje: A. L. Balso Moterų Skyriaus vedėja Ona Gudliuskaitė — Ožinskienė su jos lavinamo A. L. Centro tautinių šokių ir dainų ansamblio dalimi, Prano Ožinsko nufotografuoti Dr. J. Basanavičiaus vardo ALCentro bibliotekoje, šios organizacijos 34 metų sukaktį minint.



Puošniuose Argentinos Karininkų Ramovės rūmuose (Circulo Militar) leitenanto Faustino Švenčionio vestuvių proga, lietuvių dailės, Jaunavedžiai kairėje, Pernai šiuose rūmuose įvyko B. Survilos moteriškų modelių paroda, pirmoji tos rūšies jų istorijoje. Argentinos lietuviai jausmą šios šalies gyvenimo aukštumose.

A. Kirstuko ir L. Kančausko — nuotraukos



Edward J. McCormack, Jr. (kairėje), Massachusetts valstybės gynėjas (Attorney General) ir Vyt. J. Pigaga, Massachusetts valstybės legislacijos narys (State Representative), Edward J. McCormack yra žinomo kongresmano bei Atstovų Rūmų daugumos lyderio John W. McCormack broliavikis. Jis gimęs ir augęs lietuvių gyvenamoje Bostono dalyje ir yra vedęs lietuvaitę Emiliją Ruplytę. Baigęs Colby kolegiją, U. S. Naval Academy ir Bostono universiteto teisių skyrių. Buvęs Bostono miesto tarybos narys ir mero pavaduotojas. Dabar kandidatuoja toms pačioms valstybės gynėjo pareigoms. Vytautas J. Pigaga, gimęs 1928 m. Worcester, Mass., yra baigęs Worcester Junior College, Bostono universitetą ir Worcester Teachers College. Kandidatuoja toms pačioms Mass. valstybės legislacijos nario (iš Worcester miesto Ward 6) pareigoms.

Lietuviai priešrinkimiam sukury

Savo laiku Clevelande labiau garsėjo lietuviai republikonai. 1952 m. prezidento rinkimų kompanijos metu net buvo pasikvieta numatoma prezidentinį kandidatą, garsų Taftą, kuris rado naudingą Clevelando republikonų susirinkimą atsilankyti. Nors vėliau kandidatu buvo nominuotas ir išrinktas Eisenhoweris, tačiau Tafto atsilankymas pas Clevelando lietuvius republikonus, jų atgarsį sustiprino ir pakėlė.

Tačiau šiemetiam sukury savo aktyvumu kurkas labiau pirmąja lietuviai demokratai. Vasarai baigiantis čia susiorganizavo Lietuvos Komitetas J. F. Kennedy kandidatūrai prezidentui remti, kuris užmezgė glaudžius ryšius su Ohio Citizens for Kennedy ir Cuyahoga Citizens for Kennedy komitetai. Lietuvos Komiteto pirmininku yra bankininkas John T. De Righer, vicepirmininku Jonas Nasvytis, sekretorium A. Matulionis ir išdėstė J. P. Mull. Taigi, jo sudėtyje yra senų, čia gimusių Amerikos lietuvių, jau bandžiusių laimėti Amerikos politiniame gyvenime, bet taip pat ir naujų ateivių, išsinešusių politinę veiklą. Kalbama, kad lietuviai demokratai, kitų

tautybių tarpe, esą geriausiai susiorganizavę ir pasireiškę.

Spauda apie lietuvius

Vietos dienraštis THE CLEVELAND PRESS AND NEWS didelia antrašte pristatė savo skaitytojams Lietuvos komitetą, pastebėdamas, jog vienas pirmųjų jo tikslų esąs visų galimų balsuotojų lietuvių suregistravimas.

Netrukus po to Lietuvos komitetas už Kennedy sušaukė viešą susirinkimą Čiurlioniečių namuose, kurį atsilankė daugiau, negu net rengėjų tikėtasi. Čia paaiškinta ko šis komitetas stebia, o pagrindiniais kalbėtojais buvo Alg. Kasulaitis ir J. Kazlauskas. Pirmasis lietuvių JAV užsienio politiką, krašto saugumą ir vyriausybės laikyseną pavergtų tautų atžvilgiu; antrasis gi nagrinėjo republikonų ir demokratų priešrinkiminių platformų skirtumus ekonominiu požiūriu. Jų pranešimai sukėlė gyvų diskusijų, tiek demokratų, tiek ir republikonų nusistatymo dalyvių. Bet buvo prieita vieningos nuomonės, kad nežiūrint ką lietuviai palaiko ir už ką agituoja — už demokratų ar už republikonų prezidentinį kandidatą — jie tu-

rėtų prisilaikyti džentelmeniškumo, tiesos ir garbingumo ribose.

Senosios kartos veikėjas F. Saukevičius išskėlė, kad tokias ribas esą peržengusi DIRVA, kuri skaitytojų laišky forma sen. Kennedy ir lietuvių komitetą jo kandidatūrai remti įriklavusi beveik į ...Chruščiovo, Bimbos, Mizaro ir kitų tokių sąrašą...Prie to adv. J. P. Mull paaiškino, kad tai visai be reikalo, nes jo ofisas (kadangi čia yra ir Lietuvos komiteto už Kennedy būstinė) nėra Bimbos, Mizaros ir panašių štabas.

Spalio 29 d. šis komitetas rengia antrą Clevelando lietuvių susirinkimą, kur bus pranešimai ir diskusijos rinkiminiais klausimais.

Lankėsi kandidatai

Clevelande lankėsi abu prezidentiniai kandidatai. Sen. John F. Kennedy rugsėjo 25 d., o viceprezidentas Richard Nixon spalio 6 d. Kennedy kalbėjo atviraime Euclid Beach parke, o Nixon — Public auditorium. Kas įdomavosi, tas iš arti galėjo stebėti prezidentinius kandidatus ir klausytis jų kalbų. Abiejuose mitinguose, kurie sutraukė clevelandiečių ma-

ses, nemažai dalyvavo ir lietuvių. Buvo ir lietuvių tautiniuose rūbuose, nešančių plakatus.

SLA 136 kuopos surengtame Čiurlionio ansamblio pramoginiame koncerte, spalio 15 d., Lietuvių Salėje, Lietuvos komiteto už Kennedy pakviestas, kongresmanas (demokratas) Charles Vanik pasakė kalbą. Jį pristatė komiteto vicepirmininkas Jonas Nasvytis.

Neolituany šventė

Spalio 8 d. Neo Lithuania Corp. Clevelando skyrius šventė savo metinę šventę. Šis skyrius yra vienas iš pirmųjų atsikūręs ir pasižymėjęs gausiu savo narių prieaugliu. Ir šiemet 12 naujai priimtų narių buvo pakelta į seniorus. Jų auklėtoja (magistra), sveikindama juos, pastebėjo, kad tai esanti dovana lietuvių bendruomeni, nes tie naujieji nariai išauklėti sąmoningais lietuviais. Beje, tarp kitų sveikintųjų Neo Lithuania 38-rių metų proga, šiemet pasigesta LB vietos apylinkės sveikintimo.

Šventės pagrindinis kalbėtojas inž. J. Jurkūnas iš Chicagos prisiminė dviejų clevelandiečių sveikintumus, korporacijai atsistiegiant, prieš 7-rius metus. Vieną bene ateitininkų atstovą, kuris tarp gražių linkėjimų reiškė ir apgalvestavimą, kad, deja, Neo Lithuania neturėsianti prieauglio, taigi ir ateities. Antras — LB atstovo linkėjimas, kad neolituany atsikurianti veikla būtų prasminga, kaip tų senovės biblijos tremtinių. Inž. Jurkūnas konstatavo, kad pirmojo nuogastavimas, dabar matome, nepasitvirtinęs, o antrojo linkėjimas išsipildęs. Neo Lithuania Korp. einanti tvirtu Pro Patria keliu.



ALGIS J. KASULAITIS, aktyviai besireiškiantis Clevelando lietuvių gyvenime, šiemet baigė Western Reserve Universiteto ekonominius mokslus. Yra naujasis atelvis, gimęs Kybartuose. Atvykęs į JAV atliko karinę prievolę ir 16 mėnesių išbuvo Korėjos fronte. Bendradarbiauja spaudoje, redaguoja JAUNIMO ZYGIUS ir yra VIiko ats-tovas.

Plačiai žinomas senosios lietuvių kartos veikėjas inž. Pijus Žiūrys, tautinei srovei atsidėjęs savo gyvenime, spalio 16 d. minėjo savo 67-tąjį gimtadienį.

Amerikos lietuvių veikloje, ypač tautinėje srovėje inž. P. Žiūrys yra nudirbęs plačius darbo barus. Plačiau su jo asmeniu ir veikla VIENYBĖS skaitytojus supažindinsime vėliau, patiekę su juo VIENYBĖS atstovo pasikalbėjimą.

JOHN BALTADUONIS
FRANKFORD AVENUE
Cafe
1700 Frankford Avenue
Philadelphia, Pa.

SENSATIONAL DISCOUNT SALE

*** Big Sofa-Bed with Built-in Bedding Compartment Selected Decorator Fabrics**

ALL 8 PIECES \$129⁹⁵ for Your Living Room

Included: In this outstanding room outfit you get a sofa-bed with roomy bedding compartment, a comfortable rocker, a recliner chair, 2 step tables, one cocktail table and 2 beautiful table lamps. A complete room outfit.

*** Note: The Comfortable Recliner Chair**

*** Pair of Decorator Lamps**

*** Also included: 2 Blonde Oak Step end tables and 1 cocktail table.**

*** Resilient Spring Construction for added comfort.**

Cypress Bedding & Mattress Co.

3127 FULTON ST. AP. 7-8802 BROOKLYN, N.Y.



Pasinaudokite plačiai žinomas ir gerai užsirekomendavusias filmo patarnavimų siunčiančios siuntinius į SSSR ir Lietuvą
PACKAGE EXPRESS & Travel Agency, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 BEDFORD AVENUE
Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272

NEWARK, N. J. 312 MARKET STREET
Tel. MI 2-1681, ir BOWling Green 9-6992

Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. vak.

MŪSŲ SKYRIAI

78 Second Avenue
NEW YORK 3, N. Y.
ORegon 4-1540

832 North 7th Street
PHILADELPHIA 23, PA.
WALnut 3-1747

11601 Jos Campau Ave.
DETROIT 12, MICH.
TOWnsend 8-0298

643-47 Albany Avenue
HARTFORD 6, CONN.
CHapel 7-5164

46 Whitehead Avenue
SOUTH RIVER, N. J.
CLiford 7-6320

1900 Fleet Street
BALTIMORE, MD.
DICKens 2-4240

107 So. Vermont Avenue
LOS ANGELES 4, CAL.
DUNkirk 5-6550

1241 N. Ashland Avenue
CHICAGO 22, ILL.
HUMboldt 6-2818

109 Burnet Park Drive
SYRACUSE, N. Y.
GR 8-8435

2240 Professor
CLEVELAND 13, OHIO
SU 1-11644

126 Tilghman Street
ALLEN TOWN, PA.
HEMlock 5-0415

397-A West Broadway
SO. BOSTON, MASS.
ANDrew 8-2718

REIKALAUKITE MŪSŲ FIRMOS KATALOGĄ

Bendruomenė yra reikalinga

D. Renikas

Po įvykusios Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos antrosios kadencijos trečiosios sesijos Čica- goje, mūsų spaudoje pasirodė gyvų ir, sakyčiau, įdomių aprašymų.

Taip, ši LB Tarybos sesija išsiskyrė iš anksčiau buvusiųjų, bet ne tuo, kad šioje buvo pagrindiniai per- tvarkomi bei laiko dviasiai pritaikomi JAV įstatai, kurių pakeitimuose kai kas ir ieško sensacijų, o daugiau tuo, jog į šią sesiją visų mūsų veiksmų dėmesys buvo atkreiptas labiau nei kada nors pirmiau.

Pradedant posėdžius as- meniškų dalyvavimu ir sveikinimais Tarybos sesiją pagerbė Nepr. Lietu- vos Konsulas Daužvardis, vyskupas Brizgys, ALTO pirmininkas L. Šimutis ir kiti, o raštu sveikino ir sėkmės linkėjo visų mūsų veiksmų vadovybės. Šis dė- mesys bendruomeninkus maloniai nuteikia, nes ank- styvesnės sesijos tokios atidos iš aukščiau minė- tųjų naujutė. Vadinas, vyk- sta nuomonijų persilauži- mas į visuotinę bendruo- meninę pusę.

Nesudaro jokios staig- menos, kad kalmynystėje (Kanadoje) reziduojas Pa- saulio Lietuvių Bendruo- menės pirmininkas J. Matulionis sekė Tarybos svarstymus ir pora kartų gyvu žodžiu pateikė posė- džiaujantiems konstrukty- vių minčių bendruomeni- niais klausimais. Tatai rodo jo aktyvumą ir įsijau- timą į aukštas savo parei- gas.

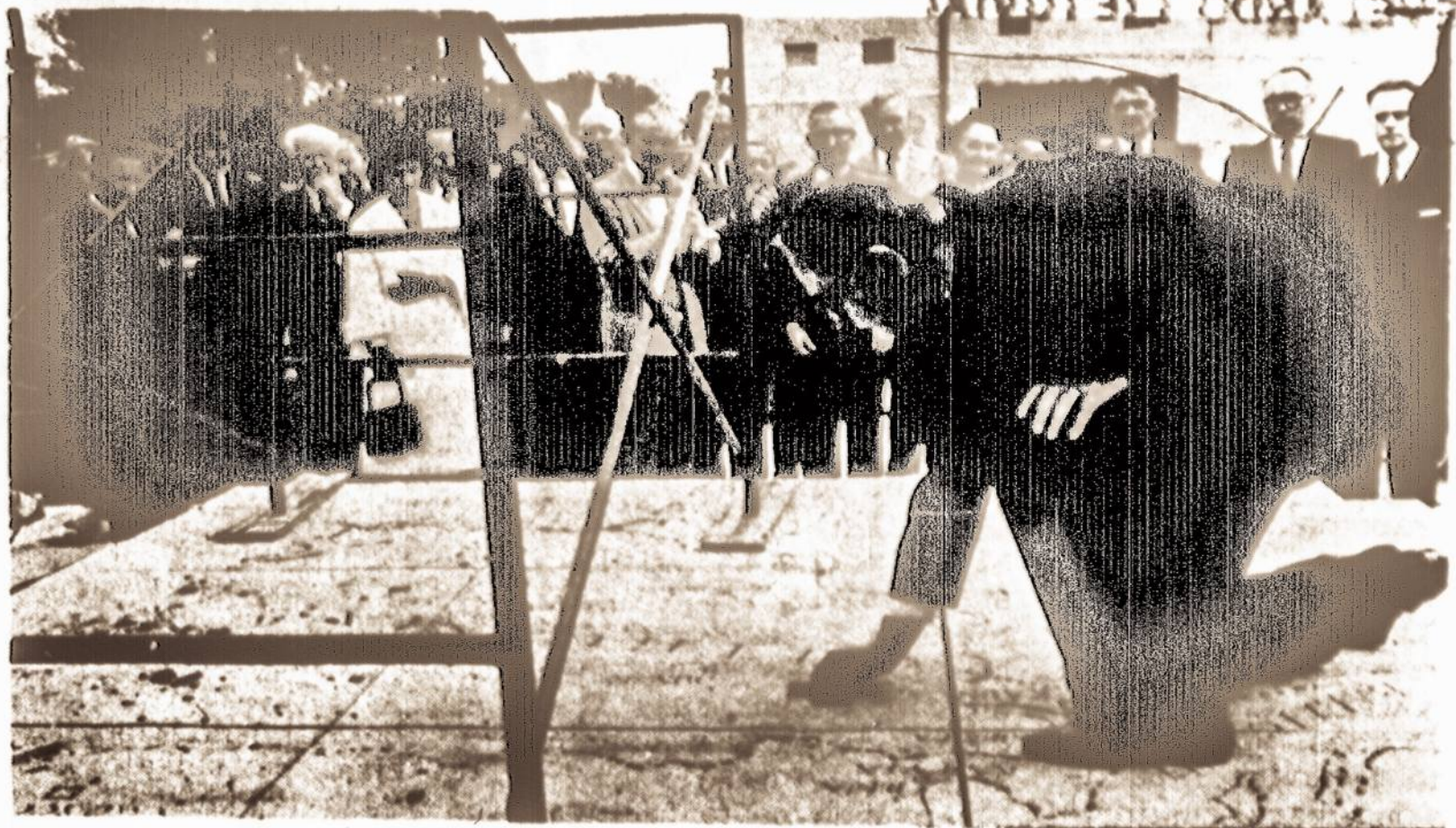
JAV LB Tarybos prez. pirmininkas J. Šlepetyš, atsiklausdamas raštu Ta- rybos narių ir bendradar- biaudamas su Centro Val- dyba bei LB žinybomis, šiai sesijai paruošė plačią dienotvarkę, kurią vos su- spėta išsvarstyti, ir taikai kuriuos klausimus tik pa- skubomis bepaliečiant. Daugiausia laiko buvo su-

naudota LB įstatų pakei- timo, papildymo bei per- redagavimo svarstymams. Kitas svarbesnis dalykas — tai Bendruomenės Geležinio Fondo įsteigimo klausi- mas. Aplenkdamas dėl vietos stokos visus esminius reikalus, apie ką tik su- minėtus klausimus šiame rašiny ir noriu kiek pakal- bėti, ypač dar ir dėl to, kad šie du dalykai jau spėta mūsų spaudoje įsacinę formoj pertiekti.

Minėtų klausimų svar- styme su nuoširdžiu bend- ruomenišku įsitikinimu bei įsijautimu aktyviai dalyva- vo beveik visi šios sesijos dalyviai, kurių buvo 24; visuotiniu balsavimu rink- tųjų 14, Tarybos rinktas Kultūros Fondo pirminin- kas, trys apygardų pirmi- ninkai ir penki C. V.-bos nariai. Viso visuotiniu bal- savimu rinktųjų Tarybos narių yra 20, taigi šioje sesijoje jų dalyvavo dau- giau dviejų trečdalių. Iš šios pagrindinės katego- rijos Tarybos nedalyvavu- siųjų du buvo žinomi dėl ligos negalį dalyvauti se- sijoje, vienas dėl tolimos distancijos (gyvena Kali- fornijoje), gi likusius tris tenka priskaityti prie pa- syviųjų, kurie per visą šios Tarybos kadenciją nepri- rengė dalyvauti nė vienoje sesijoje.

LB įstatų pakeitimo pro- jektas buvo ruošiamas atitinkamos komisijos, kuriai vadovavo Tarybos Prez. pirm. adv. J. Šlepetyš ir kurioje dalyvavo kaip C. V.-bos atstovas C. V. pirm. St. Barzdukas. Jam buvo pavesta Tarybos sesijoje referuoti ir įstatų pakei- timo projektas. Kai kurie projekto straipsniai komi- sijos buvo siūlomi kelio- mis versijomis, o sesijos dalyviai taisė, tobulino ir pagaliau balsavimo keliu pasisakė už vienokią ar kitokią redakciją.

Nereikia daryti toli stie- kiančių išvadų, jei pirmame įstatų straipsnyje, nu-



V. Gulbinsko nuotrauka

Lietuvių jėzuitų provinciolas tėvas Krištanavičius būsimo Lietuvos laisvės paminklo papėdėje deda gintaro gabalėlį. Paminklas statomas Jaunimo Centre Chicagoje, kur neseniai įvyko Amerikos Lietuvių Bendruomenės Tarybos su- važiavimas. Nuotraukoje: suvažiavimo dalyviai: Adamkavičius, Bačiūnas, Mi- kulskis, Barzdukas, Dilis, Šlepetyš, Katiliškis, Penikas, Šlepetyš ir kiti.

sakant Bendruomenės sie- kius, c pastraipa vietoj projekte įrašyto: "Lietu- vos laisvinimo kovoje da- lyvauti" bene vienbalsiai priimtas formulavimas: "kovoti dėl Lietuvos lais- vės". Šia pastraipa nenori- ma paveržti darbo iš jokių kitų veiksmų, kaip netik- sliai jau pasigirdo spau- doje, o tik norima aiškiau pasisakyti, nes juk daly- vavimas ar rėmimas ko- voje yra lygiai tas pats, kas ir kovojimas. Antra vertus, juk ir tie mūsų veiksniai, kurie šiuo metu galimomis bei prieinamo- mis priemonėmis kovoja dėl Lietuvos laisvės, nėra atitrūkę, platesne prasme suprantant, nuo mūsų išei- vijos bendruomenės. Poli- tiniai veiksniai savo veik- lai pagrįsti turi specifinius nuostatus, gi Bendruome- nės įstatai taikomi išei- vijos visumai.

Straipsnio, liečiančio Tarybos rinkimus, pakeiti- mas taip, jog naujoji Ta- ryba bus renkama rinki- minėmis apygardomis, irgi nereikšmia "garsijų" žmo- nių išstūmimą. Tai daugiau technikos reikalas. Mano- ma, kad vykdat rinkimus decentralizuotai kiek pa- greitins balsų suskaičiavi- mą ir palengvins centrinės rinkiminės komisijos dar- bą. Taip pat manoma, kad

vykdant Tarybos rinkimus rinkiminėmis apygardomis sukels lokalines ambicijas, paskatins labiau vietos lie- tuvius atlikti savo bend- ruomeninę pareigą, idant prastų į Tarybą daugiau savo atstovų.

Kitus įstatų paragrafus, daugiau organizaciniai for- malūs, nėra prasmės da- bar smulkiau nagrinėti. Kai galutiniai suredaguoti įsta- tai pasieks Tarybos narius, gal atsiras proga apie juos plačiau pakalbėti.

Geležinis fondas

Daug kas tam tikrais at- vejis kartoja aną garsųjį Napoleono pasakymą, jog karui laimėti esą reikalin- ga trijų dalykų: 1) pinigų, 2) pinigų ir 3) pinigų. Šis garsusis pasakymas tinka ir Bendruomenei. Jos lie- tuvybės išlaikymo, lietu- viškosios kultūros puose- lėjimo bei siekimo savajai napoleoniškųjų dalykų. Ke- lerių metų praktika parodė, kad tas kuklusis solidarumo mokeskis nėra visų uoliai sumokamas arba apylinkių vadovybių jį ne- sugebama išrinkti. Solida- rumo mokesčio Centro Valdybai tenkančios dalies vos pakanka jos kuklioms administracinėms išlai- doms padengti, o jau apie

finansavimą kokių didesnių kultūrinių užsimojimų ne- galima nė pagalvoti. Įsteig- tasią kaip atskira Bendruo- menės institucija Kultūros Fondas, šalia savo kultūri- nių uždavinių siekės orga- nizuoti ir lėšas, dėtų vilčių taip pat nepateisino. Priei- ta išvados, jog aukomis tel- kiamos lėšos neįgalina su- daryti tvirtą metinį biudže- tą.

Sugalvota steigti toks Fondas, kurin sutelktas kelių šimtų tūkstančių do- lerių kapitalas nebūtų nau- dojamas, jis investuoja- mas į rizikos nesudaran- čius objektus, gi gaunamos palūkanos tik būtų nau- dojamos įvairiems Bendruo- menės reikalams. Stokio Fondo reikalingumas svar- stytas praetijoje LB Tary- bos sesijoje ir jis įsteig- tas, pavadinant Geležinio Fondo vardu. Jo nuostatus galutiniai paruošti sesija pavedė LB Centro Valdybai ir Ekonominę Tarybai, kuri yra vadovaujama S. Lazdinio.

Korespondentų priekaiš- tai, jog Bendruomenė dar vis tebesanti organizacij- nėj stadijoje, nesimanti konkrečių darbų, reikia pripažinti, lyg ir teisingi. Bet, antra vertus, kol kas tatau ir pateisintina. Šiuo

(Nukelta i 12 psl.)

1860 ŠVENČIAME ŠIMTAMETINĮ JUBILĖJŲ 1960

PASKUTINIŲ NUTARIMŲ
IŠMOKAMI DIVIDENDAI

3³/₄ %

1. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3½ % reguliaraus plus ¼% specialaus).

3 1/2% per metus

Reguliarus metų
ketvirčio dividendas

Nuo DEPOZITO DIFNOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Uželkite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE
KINGS COUNTY
SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JIIMS!"

BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave.
Nuo pirm. iki penktadienio
9 a. r. - 3 v. p. p.
Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v.
PResident 3-7000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Avenue
Nuo antradien. iki penkt.
9 v. r. - 3 v. p. p.
Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v.
STagg 2-6676

J. KREIVĖNĄ GIRIA... TIESA

Stasys Barzdukas į Bendruomenę kitados buvo pasitelkęs Bajerčių ir Kreivėnų. Abudu dabar jau yra "nukeliavę savo keliais"...

Dėl Juozo Kreivėno "veiklos" dabar pasisakė ir Lietuvos okupantų organas Vilniaus Tiesa (nr. 208, rugsėjo 3 d.):

Už ką Kreivėnas pateko į nemalonę

Prieš kurį laiką Čikagos Lietuvių laikraštis "Vilnis" organizavo Tarybų Lietuvoje išleistų knygų parodą, kuri susilaukė didelio emigran- tų susidomėjimo. Rengiant parodą, daug knygų paskolino atskiri visuo- menės veikėjai bei lietuviškos kny- gos mylėtojai. Knygas skolinusių tarpe buvo nacionalistiniams emi- gracijos sluoksniams artimas Juozas Kreivėnas.

Nacionalistiniai vadovai prieš šią parodą sukėlė didžiulę šmeižto kam- paniją. Neišvengė nemalonės ir Juozas Kreivėnas vien už tai, kad skolino knygas šiai parodai. Jis bu- vo apšauktas "nusikaltėliu", jam priskirti "juodžausi darbai". Nacio- nalistų puolamas, Juozas Kreivėnas pasitraukė iš įvairių pareigų, kuri- se jis dirbo iki parodos organiza- vimė.

Taigi, nei pridėti nei atimti, o tik suprasti ir pasipiktinti...

J. DŽENKAITIS

Taip nacionalistai susidorojo su žmogumi, kuris prisidėjo prie lietuviškos knygos populiarinimo emi- gracijoje.

Konstatuodamas šį gėdingą faktą, Kanadoje leidžiamas nacionalistinis laikraštis pripažįsta, kad jų tarpe trūksta sveikos nuovokos, trūksta apibendrintos darbo linijos. Per- daug jau yra gražių, daugumoje ne- realių nutarimų bei rezoliucijų, ant kurių jų autoriai skaniai miega. Ne- gana to, kai kurie jaučiasi turį teisę tik kitus kontroliuoti ir teisti, nors patiems bei kokia lietuviška veikla visai nerūpi.

Pasakyta gana aiškiai. Buržuazi- niai nacionalistai vadovaujami senų žėviru. Kas jiems lietuviška knyga, kultūrinė veikla, jei nuo to nepli- nėja pinigai.

LIETUVIAI GYVENTOJAI

WOODHAVENE, OZONE PARK, RICHMOND HILL IR
GLENDALE, ATSIMINKITE

JOHN J. TORMEY

DEMOKRATŲ KANDIDATŲ | STATE ASSEMBLY IŠ 13 A-D

INDORSUOJA

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KOMITETAS
GERESNEI VALDŽIAI

Balsuokite Lapkričio 8 dieną



NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21,
N. Y. — (Forest Parkway stotis)
Tel. Hlokorj 1-5220

Advokatas William J. Drake
Licensed Real Estate Brokeris

Pagalvok apie savo ateitį — ieškok
tinkamą namą savo šeimai ir sau.
Neatidėliok, bet ieškok, ir kreipkis į

AMERICAN HOME REALTY

Šiai firmai vadovauja biznyje patyręs advokatas WILLIAM J. DRAKE. Jis gerai apylinkę pažįsta, nes čia buvo kandidatu į Kongresą. LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS. Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesudas tinkamesnių namų.

Varžybos dėl praeities...

(Atkelta iš 1 psl.)

nes JAV galėtų įvažiuoti ne kaip šeimos galva, bet lygiai taip pat kaip ir į fašistinę Vokietiją — tik kaip priedas prie savo žmonos, Sunkiai įtikėtina, bet tikrai žinoma, tokioje situacijoje sunku būti didvyriu ir iš to, aišku, nėra jokios naudos partijai, tačiau atsitikimas per daug būdingas gyvenamajai epochai, kad jį visai nutylėjus.

Dėl Toliušio likimo

Kas būtų ištikę Požėlą jam likus Lietuvoje, geriausiai parodo liaudininkų lyderio adv. Zigmo Toliušio likimas. Kaip tik tose pačiose NAUJIENOSE neseniai pasirodė kronikos žinutė, kurioje verkšlenama dėl jo likimo, keliamas jo pasipriešinimas naciams ir sąmoningai nutyliami tie dalykai, kurie jam galėtų padėti Lietuvoje, tačiau būtų kenksmingi jo partijos likučiams emigracijoje.

Toliušis, priešingai Požėlai, norėjo prisitaisyti prie naujos tvarkos. Kiekvieni atveju jis su L. Šmulckiu ėjo sveikinti Paleckį liaudininkų vardu, apie ką rašė Lietuvos Aidas savo 290 (5499) nr. birželio 21 d. 1940 m. ir tos pačios dienos Lietuvos Žinios 290 nr. To žygio kritikai aiškina, kad jo nereikėjo daryti, reikalui iškilus aiškinantis, jog partija buvo Smetonos režimo uždaryta ir bolševikų naujai neatidaryta. Bet nepaisant to nusilenkimo, Toliušis vis dėl to buvo tų pačių metų liepos 12 d. suimtas. Naivus dr. A. Garmus liaudies seime net pasiūlė paskelbti amnestiją ir visus naujai suimtuosius paleisti, įsakmiai nurodydamas Toliušio pavyzdį. Bet tas jo pasiūlymas liau-

dies seime nebuvo visai svarstomas, o Dekanozovas už tai Garmų žadėjo net "sunaikinti". Toliušį iš kalėjimo išvadavo tik prasidėjęs karas.

Toliušio pažiuros

Kokių pažiūrų buvo Toliušis, gal geriausiai parodo tas faktas, kai metams po išvadavimo praėjus tas pats dr. A. Garmus jo prašė padėti buvusiems liaudies seimo atstovams ir min. pirm. V. Krevel — Mickevičiui suformuluoti atitinkamą pareiškimą apie liaudies seimo veiklos neteisėtumą. Toliušis atsisakė talkininkauti ir net atkalbinėjo nuo tokio sumanymo. Artėjant antrajai bolševikų okupacijai, Toliušis atsisakė nuo minties trauktis į Vakarų su vokiečių armija, nes, girdi, bolševikai jį pasikeltų. Atlyginimas: jis buvo bolševikų ištremtas į Sibirą, iš kurio jis grįžo tik po Stalino mirties sušvelnėjus režimui. Dabartinis jo puolimas yra visais atvejais labai įdomus ir būdingas.

Tomonis apie Toliušį

TIESOS 220 nr. (rugsėjo 17 d.) pasirodė straipsnis: KAD NACIONALISTINIS TVAIKAS NENUODYTŲ! Jo autorius yra buvusio ilgamečio pašto valdybos direktoriaus, o Sleževičiaus kabineto metu net visos susisiekimo ministerijos valdytojo, inž. B. Tamoševičiaus sūnus, savo pavardę sulietuviinę Stasys Tomonis. Pasisakęs buvęs aktyvistų štabo Vilniuje propagandos skyriaus viršininku, Tomonis atlieka savo veiklos "išpažintį", staiga nei iš šio nei iš to (bet pagal kompartijos

įsakymą) užsimindamas Toliušį. Rašo Tomonis:

"Buvęs liaudininkų lyderis, kalbėjęs buržuaziniame seime apie 'laisvę ir lygybę', bet faktiškai rėmęs fašistinį režimą ir bendradarbiavęs su Smetona, Toliušis ir dabar yra priešiškas liaudžiai. Būdinga, kad Toliušio politinės pažiūros atitinka ir įsisavinti buržuazinės moralės principai. Nepaprastas gobšumas skatina jį nevengti įvairių suktybių. Kad galėtų kuo daugiau pasipelninti, jis nesibodėjo rašyti į užjūrius maldaujančius laiškus, juodomis spalvomis piešdamas gyvenimą Tarybų Lietuvoje ir prašydamas reaktionierių emigrantų išmaldos."

Tas priekaištas dėl "išmaldos" prašymo yra itin įdomus. Praktiškai tai daro visai, bet prikišama tik Toliušiu! Kodėl? Kai kas aiškina, kad dėl to kalti jo buvusios partijos draugai, per spaudą (Teisėsininkų Žinias) paskelbę renką aukas jam pasiūsti siuntinį. Kaip ten būtų, Toliušio paminėjimas TIESOJE ir tie patys kaltinimai kaip Požėlai — "bendradarbiavo su Smetona" — parodo, kad randama reikalo kovoti su Nepriklausomybės prisiminimais.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

- Philadelphia -

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEWey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

- Brooklyne -

JUOZAS GARŠVA

235 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS Tel. EVERgreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STAgg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICĪUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STAgg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ISNUSIOJA
MUMSIOBILIUS IVAIRIUS REIKALAVIS

**SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ
Londone**

Praneša visuomenės žiniai, kad gauta daug naujų įvairių medžiagų iš ko galima pasirinkti sudarant siuntinius artimiesiems 100 įvairių medžiagų vyriškiems kostiumams 200 medžiagų mot. kostiumams, suknelėms 100 medžiagų mot. ir vyriškiems paltams.

Visos vilnonės medžiagos - angliškos su įaudimu MADE IN ENGLAND. Medžiagų pavyzdžius galima matyti ir pasirinkti pas mūsų atstovą JONĄ DAUGIRDĄ

237 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.

TEL. EV 4-1232 ir EV 7-4940

**LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS
Baras ir Restoranas**

Salės koncertams, šokiais ir kitokioms pramogoms.
SUSIRINKIMAMS - NEMOKAMAI

Laikraščių ir knygų kioskas.

KOSTAS VAITAITIS, Reikalų Vedėjas
280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

EVERgreen 4-9672



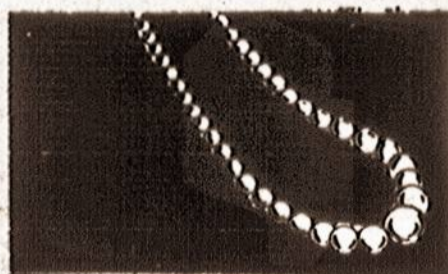
Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apdrauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 JAMAICA AVE., WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: VIRginia 3-1477



GINTARAS

LIETUVOS AUKSAS

Įvairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis.

Užsakoma per paštą.

AMBER GUILD LTD.

80-19 31st Avenue

Jackson Heights, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekama: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Av. IRT iki 74 St. Port-Bus iki 31 Avenue.

Lietuviai biznieriai New Yorke ir apylinkėse

ROBERT F. NARK

Apdraudos **AUTO Specialistas**
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

Discounts to qualified
APPLICANTS
Mutual Insurance
Insure your tomorrow today!

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias
pasaulio vietas.



MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

White Horse Tavern

BARAS,
RESTORANAS
IR SALĖ



DUODAMI
POLAIDOTUVINIAI
PIETŪS

86-16 JAMAICA AVE
Woodhaven, N.Y.
Tel. Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas



SILVER BELL BAKING CO.

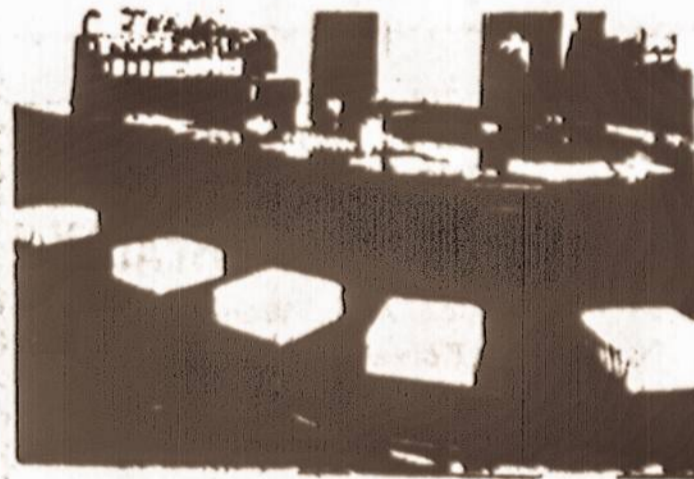
A. RADZIŪNAS
Savininkas

Mūsų specialybė **lietuviška duona**
Pyragai vedybiniams ir
kitokiams pokyliams
Patarnavimas sažiningas ir greitas
36-40 STAGG STREET
BROOKLYN 6, NEW YORK
Telefonas EVergreen 7-1123

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi tryys lietuviai -
rūpestingai, sąžiningai ir pigiau
patarnaus jums, jei tik jūsų auto-
mobilui reikalingas bet koks -
didelis ar mažas patalymas.
Complete automotive repairs
85-42 WOODHAVEN BOULEVARD
WOODHAVEN, N. Y.
(86th Ave. kampas prie Jamaica Ave.)
Telefonas: Virginia 6-9683

FESTIVAL RESTAURANT & BAR



Pietūs ir vakarienė
Jaukus baras
Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams
Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suejimams nemokamai
VACYS STEPONIS
Savininkas

40 EAST 26th ST. NEW YORK CITY MU 3-2928

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas
3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi
stereo fonografai, dulkių siurbkliai, oro vėsin-
tuvai. Didelės nuolaidos Admiral ir Motorola
aparatams. 40% nuolaidos Blaupunkt vokiš-
kiems Hi-Fi.

TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radi-
jas. Darbo valandės kasdien iki 7 v. v.
Penktadieniai iki 9 v. v.



Arlington RESTAURANT

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

385 ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station
Phone: TAYlor 7-9842 ONA ir JONAS VALAIČIAI



BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
STIKLINIS BARAS. VIENA GRAŽIAUSIŲ ŪŽEIGŲ.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-9533

Winter Garden Tavern Inc.



1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Telefonas: EVergreen 2-6440

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

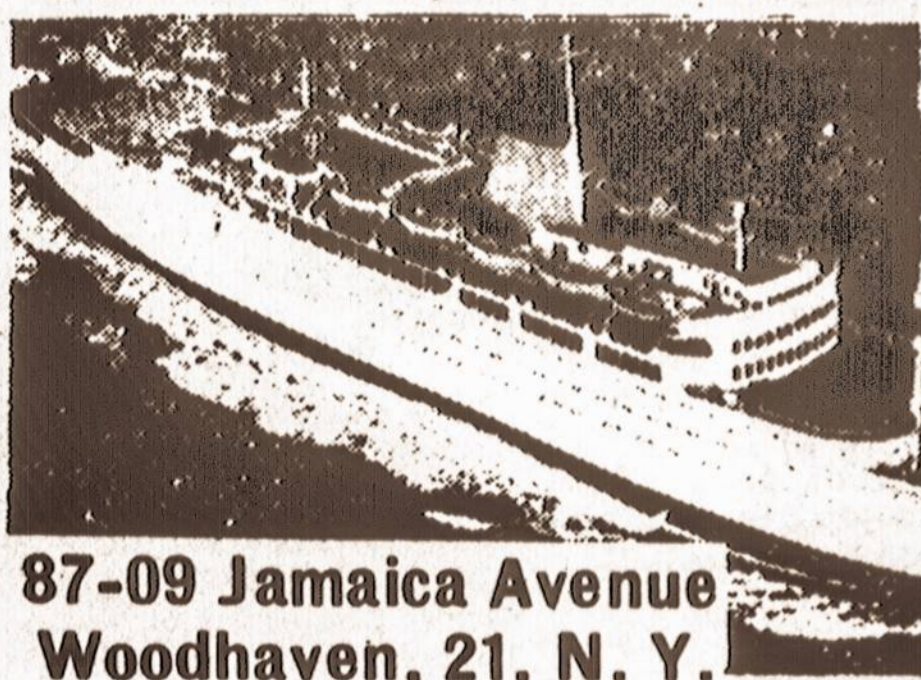
Salė vestuvėms ir kitokioms
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU



BILIJETAJ PARDUODAMI.

visomis susisiekimo
priemonėmis į visas
pasaulio vietas



87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS,
federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų
(Money Orders) ir įvairiausiais kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. p. iki 5 v. v.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

(Kurtas 1903 metais)

SENIAUSIA SPORTŲ ORGANIZACIJA
BARAS - RESTORANAS - KABARETAS
Jauki salė parengimams

1332 HALSEY STREET BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9790

REPUBLIC Wine & Liquor Store



MARIJONA JOKUBAITIS
ir JURGIS JOKUBAITIS

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

VIENYBĖ

Onai Stankienei, Marijos Diržienės motinai, ši šeštadienį Lietuvos Atletų Klubu salėje rengiamos išleistuvės. Stankienė, kaip jau buvo pranešta, aplankiusi dukterį ir žentą, grįžta atgal į Lietuvą.

Adv. S. Briedžiui, žinomam veikėjui, jo 60 metų amžiaus sukakties proga spalio 29 d. Prano Bručo svetainėje, Woodhavene, ruošiamas pagerbimas. Pokylį ruošia LDD 7 ir LSS 19 kuopos.

F. Kraunaitis, uždaręs žiemos sezonui savo vasarvietę Druskonie Hall, Andes, N. Y., apsigyveno Fremont Center, N. Y.

Jokūbas J. Stukas, Lietuvos Atsiminimų radijo direktorius, spalio 23 d. Bostono Balfo skyriaus rengiamame bankete rodys filmus iš Lietuvos.

Vincė Jonuškaitė praneša, kad tarptautinėje New Yorko moterų parodoje, nuo lapkričio 1 iki lapkričio 13, lietuviškos moterys vėl turės savo skyrių. Lietuvių programa bus lapkričio 13 d. 2 val. p. p.

Kun. L. Jankus, Balfo reikalų vedėjas, kalbės Bostono skyriaus bankete, kuris ruošiamas spalio 23 d. Lietuvių Pillečių Draugijos salėje, So. Bostone.

P. Lissauskas praneša, kad Maspetho Lietuvių Pillečių Klubas, kuris lapkričio 12 ir 13 švenčia savo auksinę sukaktį, netrukus pradės apirkti narių paskolos lakštus arba bonus.

Alf. Kantakevičius, iš Bronx, N. Y., užsismokėdamas prenumeratą, Vienybės agentui J. Krunkliui įteikė auką laikraščiu. Kantakevičius yra Vienybės skaitytojas nuo atvykimo į Ameriką.

Algirdas Vyšnius su žmona Vince spalio 9 d. Vytauto Belecko svetainėje surengė savo dukters Deborah krykštynų pokylį. Krikšto tėvais buvo Emilija Vyšniūtė ir Valentas Klinskis. Dalyvavo apie 100 asmenų.

Balys Bobelis, mūsų skaitytojas, persikėlė į naują butą - 182 Hale Ave., Brooklyn 7, N. Y.



J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Lietuvių siuvėjų lokalo delegatas Vytautas Ubarevičius (kairėje) įteikia dovaną pasitraukiančiam ir pensiją ilgamečiui lokalo pirmininkui Vincui Zaveckui, Greta sėdi; Ona Zaveckienė.

V. Zavecko išleistuvės

Praeitą šeštadienį Atletų Klubu salėje specialiai lietuvių siuvėjų lokalo komisija surengė savo ilgamečiui pirmininkui Vincui Zaveckui išleistuves. Dalyvavo apie 100 asmenų. Be vakarienės, kur buvo gausu maisto gėrimų, taip pat buvo kalbų programa, kurią pavyzdinčiai pravedė D. Averka. Pasakyta eilė trumpų kalbų bei linkėjimų pasitraukiančiam ir pensiją V. Zaveckui. Beveik visi linkėjo jam ir toliau dalyvauti lietuvių visuomenės veikime. Mat, V. Zaveckas lietuviškame siuvėjų unijos lokale, įvairiose pareigose, išbuvo daugiau kaip 30 metų. Bet ilgusiajai - apie 25 metus, jam teko pirmininkauti.

Be siuvėjų, dalyvavo ir kitų profesijų bei užsiėmimų žmonės. Tarp kalbėjusių paminėtini šie: aktorius V. Zukauskas, J. Valaitis, A. Vakselis, A. A. Andrulis, A. Matulis, J. Diržis, V. Lapšys, V. Michelsonas, B. Spūdienė, V. Ubarevičius, T. Jagėla ir kiti. Ta proga V. Zaveckui rengėjai įteikė ir dovanų. Pabaigoje buvo pakviesta žodį tarti Ona Zaveckienė ir pagaliau pats garbės svečias. V. Zaveckas padėkojo rengėjams, visiems pokylio dalyviams, taip pat už linkėjimus ir dovanas. Žadėjo ir toliau dalyvauti veikime.

Jaukus pokylis užsitęsė iki vėlumos, nes po vaka-

rienės dalyviai dar ilgai šoko, dainavo ir šnekučia-vosi.

V. Zavecko išleistuvių bei pagerbimo rengėjų komisija buvo sudarę: V. Ubarevičius, P. Kadas, T. Jagėla, A. Daukša, V. Lapšys ir D. Averka.

Vakariene, kuri buvo tikrai gera, rūpinosi pačios Atletų Klubu moterys: Averkienė, Prapuolenienė ir kitos. Bet joms nemažai padėjo ir vyrai: lokalo delegatas V. Ubarevičius ir kiti.

V. Zaveckas formaliai iš lokalo pirmininko pareigų pasitraukia nuo ateinančių metų.

Operetės choro koncertas

Lapkričio 13, sekmadienį; Operetės choras turės savo metinį koncertą Schwaben Hall, Brooklyn. Programoje choras, vadovaujant muz. M. Cibui, dainuos visą eilę dainų iš ateinančios dainų šventės repertuaro. Programoje dalyvaus ir Rūtos radijo ansamblis, vadovaujant A. Kačanauskui. Abu chorai dainuos pavieniui ir drauge. Po programos šokiams gros Starolio orkestras.

Šį koncertą globos Balfas, New Yorko ir New Jersey visuomenė kviečiama tą dieną rezervuoti didžiajam Operetės choro koncertui. R. K.

V. SIDZIKAUŠKAS, Lietuvos Laisvės Komiteto ir Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininkas, kalbės Tarptautinės New Yorko moterų parodos lietuvių programoje, lapkričio 13 dieną, 2 val. p. p.

SKUBIAI REIKALINGAS apyjaunius lietuvis darbininkas restorano darbas New Yorke. Geras atlyginimas. Skambinti: MU 3 - 2928.

Venciuvienė lanko sergančią motiną

Dr. B. K. Venciaus žmona Viktorija yra išvykusi į Baltimorę aplankyti savo sergančią motiną Magdeleoną Venckaitienę. Mat, jos motiną, kuriai dabar 96 metai, ištiko nelaimė - lūžo klubo kaulą, kas to amžiaus žmogui galėjo būti pavojinga. Bet M. Venckaitienė atlaikė operaciją, kuri jai buvo padaryta Johns Hopkins ligoninėje ir dabar sveiksta.

Dr. Venciaus žmona Vik-

torija yra gimusi Baltimorėje, kur jos tėvai savo laiką buvo žinomi veikėjai. Ten ir dr. Vencius baigė odontologijos mokslus, sukūrė šeimą ir tuojau po pirmojo pasaulinio karo su žmona išvyko į beatstanciją Lietuvą. 1928 m. grįžęs į Ameriką, Venciai išsikūrė New Yorke. Nuo to laiko dr. Venciaus kabinetas yra vietoje - Grand St. ir Union Ave., Brooklyn.



V. Maželio nuotrauka

Jeronimas Jancevičius ir Stasė Barsevičiūtė, Kuboje gimusi ir augusi lietuvaitė, po savo jungtuvų Apreiškimo parapijos bažnyčioje, praeitą šeštadienį.

Bendruomenė...

(Atkelta iš 9 psl.)

laikotarpiu, kaip matome, labiau susitelkusiose lietuvių vietovėse tebėra stipriai veikiančių lokalinių pobūdžio organizacijų, kurios daugeliu atvejų pavaduoja Bendruomenę. Kultūriniam bei visuomeniniame darbe lygiagretumas nėra sveikas dalykas, todėl Bendruomenė šiuo metu paremia vietinių organizacijų pastangas, pati nesimdama konkurencinio lygiagretumo. Gi atvejuose, kurie išeina iš vietinių organizacijų intereso, kaip lituanistinių mokyklų išlaikymas, vadovėlių ruošimas bei leidimas ir kt., Bendruomenė yra pirmaujančiame aktyvume. Kai kuriems bendruomenininkams, tiesa, šito yra maža, jie norėtų matyti Bendruomenę ne kampininkę, kaip ligi šiol vis tebėra, bet visus telkiančią po savo sparnu savose atskirų vietovių pastogėse, tinkamose visiems kultūriniams bei visuomeniniams reikalams.

Tokius norus, matyt, atstovavo ir dail. Valeška, kai paskutinėj LB Tarybos

sesijos dalyvių vakarienės metu, baigdamas savo sveikinimo žodį, visus nustebino paaukodamas 500 dolerių Bendruomenės namams Chicagoje. Sekančią dieną LB Chicago Apygardos pirmininkas J. Jasaitis sesijos dalyviams pranešė, jog dail. A. Valeška savo pažadą išpildė ir pinigų jau įnešė apygardos kason. Tokie entuziastai gali Bendruomenę pastūmėti į konkrečių, iš esmės jai priklausančių, uždavinių vykdymą anksčiau, nei ji pradės įsitikinti, jog tiems reikalams jau tikrai yra pribrendęs laikas. Kaip daugeliu atvejų, taip ir Bendruomenės namų įsigijime Chicago gali tapti pirmoji, rodanti pavyzdį kitoms lietuvių kolonijoms.

Baigiant rašinį būtina pastebėti, jog LB Tarybos sesija Chicagoje sudarė progą iškilimams, kurių metu į statomąjį pagal arch. Muloko projektą Lietuvos Laisvės paminklą Jaunimo Centro skvere įmūryta Gedimino pilies atlauzos bei lietuviškojo gintaro gabalėliai.